

Conclusies onderzoek:

Boombewonende vleermuizen

Tijdens het veldbezoek is het plangebied doorzocht op het voorkomen van vaste rust- en verblijfplaatsen van boombewonende vleermuizen. Binnen het plangebied is een rij eiken aanwezig die mogelijk enkele kleinere holten en loszittende stukken bast bezitten. Het voorkomen van boombewonende vleermuizen in het plangebied kan niet worden uitgesloten.

Jaarrond beschermde vogelsoorten

Tijdens het veldbezoek zijn verschillende algemene vogelsoorten als pimpelmees, merel, vink, koolmees, houtduif en winterkoning waargenomen. Daarnaast is ook de steenuil waargenomen. Ook zijn er verschillende braakballen, uitwerpselen en veren van de steenuil waargenomen in één van de opstallen. De steenuil is opgenomen in de Rode Lijst 2004 van bedreigde vogelsoorten, met als status kwetsbaar. Het leefgebied van de steenuil is jaarrond beschermd. Veranderingen in het leefgebied kunnen grote impact hebben op het voortbestaan van deze soort. De steenuil is waargenomen in schuur 2, zie Afbeelding 5-2. In de schuur zijn vele sporen aangetroffen in de vorm van braakballen, uitwerpselen en verschillende veren, zie Afbeelding 5-3. Dit alles duidt op de aanwezigheid van een vaste rust- of verblijfplaats van de steenuil in de schuur.

Steenuilen leven territoriaal. In Nederland varieert de oppervlakte van een territorium vaak tussen de 5 en 30 hectare (Soortenstandaard steenuil, 2012). De oppervlakte is vooral afhankelijk van de kwaliteit van het gebied (voldoende prooidieren). Het leefgebied van een steenuil beperkt zich ongeveer een straal van circa 300 meter vanuit een erf dat als broedlocatie dient. Navraag wijst uit dat er al vele jaren een steenuilenkoppel broedt in een schuur op het perceel van Nieuwe Voorthuizerweg 9 (pers. comm. dhr. Bouw). Het erf van dhr. Bouw maakt daarmee naar alle waarschijnlijkheid onderdeel uit van het territorium van het koppel steenuilen dat broedt aan de Voorthuizerweg 9. In de overige opstallen in het plangebied zijn geen sporen van de steenuil aangetroffen.

Effectbeoordeling

Binnen het plangebied is een vaste rust- en verblijfplaats van de steenuil aanwezig. Met de voorgenomen sloop van de opstallen gaat er een vaste rust- en verblijfplaats van de steenuil verloren. Van belang is of het territorium van de steenuil nog een functionele leefomgeving vormt na sloop van de opstallen. In de Soortenstandaard voor de steenuil (Dienst Regelingen 2012) wordt de functionele leefomgeving als volgt omschreven:

De functionele leefomgeving van een voortplantingsplaats en van een vaste rust- of verblijfplaats is de omgeving van die plaatsen die nodig is om ze als zodanig te laten functioneren. Een voortplantingsplaats (nest) kan alleen succesvol als zodanig functioneren als er voldoende habitat van voldoende kwaliteit aanwezig is om te kunnen voortplanten. Het hele proces van eieren leggen tot en met het opgroeien van de jongen moet er plaats kunnen vinden. Daarnaast moet de functionele leefomgeving het hele jaar voldoende voedsel leveren en voldoende veiligheid bieden. De steenuil volgt vaak lijnvormige elementen en andere plekken die beschutting geven op weg naar zijn voedselplekken. Hij is ook in staat om zonder die beschutting rechtstreeks naar een favoriete voedselplek te vliegen. De grootte van het gebied dat tot de functionele leefomgeving hoort, is afhankelijk van de plaats van het voedselaanbod en de hoeveelheid voedsel.

Geschikt foerageergebied voor de steenuil bestaat uit een afwisseling van graslanden die op verschillende wijze beheerd worden (gemaaid, beweid, met ruigten) op korte afstand van de broedplaats. Gazons, begraasde weiden (vooral met paarden of schapen), open mestopslag, met koeien begraasde weilanden en houtwallen komen uit studies (van den Bremer *et al.* 2009) als geprefereerde landschapselementen naar voren. Met name in jaren met weinig muizen, wanneer steenuilen zijn aangewezen op kleine prooien, is het van belang dat ze hier niet te ver voor hoeven te vliegen. Het beheer van deze habitats is van directe invloed op de voedselsituatie en daarmee op het broedsucces.

Het plangebied wordt omringd door graslanden die geschikt foerageergebied vormen voor de

steenuil. De voorgenomen sloop van de opstallen leidt niet tot een afname aan oppervlakte grasland. De plannen hebben dus geen effect op het beschikbare areaal aan foerageergebied. Doordat er binnen het territorium meerdere schuren blijven behouden, blijft de functionele leefomgeving van de soort behouden.

De sloop van de opstallen leidt daarmee slechts tot verstoring van het territorium van de steenuil. Er gaat een rustplaats van de steenuil verloren. Dit is een overtreding van de Flora- en faunawet. Het verlies van de vaste rust- en verblijfplaats kan worden gecompenseerd door het plaatsen van twee steenuilenkasten op het erf. Deze kasten dienen “marterproof” te zijn.

Voor het slopen van schuur 2 dient een ontheffing van artikel 11 van de Flora- en faunawet te worden aangevraagd. Bij het aanvragen van een ontheffing wordt door het Ministerie van Economische Zaken beoordeeld of er voldoende is gekeken naar alternatieven die minder schadelijk zijn voor de soort. Er moet worden onderbouwd waarom het noodzakelijk is om de schuur te slopen.

Strikt beschermde soorten

Voor soorten die vallen onder tabel 2 en 3 van de Flora- en faunawet geldt dat bij aantasting van vaste rust- en verblijfplaatsen een ontheffing moet worden aangevraagd. In het plangebied is een rustplaats van de steenuil vastgesteld. Het plangebied maakt onderdeel uit van een territorium van de steenuil. De voorgenomen sloop van de opstallen leidt tot een verstoring van het territorium van de steenuil. Dit is een overtreding van de Flora- en faunawet, waarvoor een ontheffing artikel 11 aangevraagd moet worden. Ter compensatie moeten er twee “marterproof” steenuilenkasten op het erf worden geplaatst.

Ook kunnen bij de start van de werkzaamheden in het broedseizoen broedende vogels worden verstoord en/of nesten worden aangetast. Dit is een overtreding van de Flora- en faunawet. Hiervoor kan geen ontheffing worden aangevraagd. De start van de werkzaamheden moet daarom plaatsvinden buiten het broedseizoen, dat grofweg loopt van 15 maart tot 15 juli.

Aanbevelingen

Naast de consequenties vanuit de Flora- en faunawet zijn er ook een aantal vrijblijvende aanbevelingen te doen ten aanzien van de inrichting van het plangebied. Hiertoe valt te denken aan:

- Het planten van inheemse, besdragende bomen en struiken voor vogels en vleermuizen;
 - Het creëren van hoekjes met ruigten of andere schuilmogelijkheden voor kleine zoogdieren.
- Hiermee wordt ook het aanbod aan prooidieren voor de steenuil vergroot.